

Kajaanin Vesi -liikelaitos

Perustiedot

Perustehtävät

Kajaanin Vesi -liikelaitos vastaa toiminta-alueellaan vesihuoltolain mukaisesta vesihuoltolaitostoiminnasta taloudellisesti ja kilpailukykyisesti yhdyskuntakehityksen tarpeita vastaavasti. Huolehtii toiminta-alueellaan asutuksen ja siihen rinnastuvan elinkeino- ja vapaa-ajan toimintojen veden hankinnasta, käsittelystä ja jakelusta sekä jäteveden viemäroinnistä ja käsittelystä kaikissa olosuhteissa. Huolehtii tarvitsemiensa laitosten laitteiden ja johtojen suunnittelusta, rakentamisesta, huollosta ja ylläpidosta sekä toimintansa kehittämisestä.

Palvelujen nykytilan kuvaus

Perustehtävät hoidetaan omajohtoisena työnä, jossa käytetään merkittävästi alihankintaa ulkopuolisilta palveluntuottajilta. Lietejätehuolto hoidetaan ostopalveluna. Oma henkilöstö on mitoitettu siten, että varallaolo voidaan järjestää omalla henkilöstöllä. Kausityötä ja erityistehtäviä hoidetaan ostopalveluin. Rakennuttamisesta pääosin vastataan itse ja yhteishankkeissa yhdessä ympäristötekniikan toimialan kanssa. Investoinnit ostetaan ulkopuolisilta palveluntuottajilta. Asiakassopimushallinta, laskutus ja vesihuoltoon liittyvä viestintä hoidetaan omana työnä muutoin hallinto- ja tukipalveluissa tukeudutaan konsernihallinnon pääosin alihankintana tuottamiin palveluihin.

Toimintaympäristön muutokset

Veden ominaiskulutus ja Kajaanin Veden palveluiden kokonaismyynti vähenee, mikä pienentää käyttömaksutuloja. Vesihuollon maksuja ja hintoja koskeva ohjeistus on muuttunut entistä selkeämmin aiheuttamisperiaatetta toteuttavaksi myös alueellisesti. Valtakunnallisesti vesihuoltolaitosten yksikkökoko kasvaa. Ikääntyvän vesihuoltoverkoston sekä prosessilaitteiden ja -rakennusten korjausvelan hallinta ylläpitää merkittävää saneeraustarvetta.

Palvelulinjaukset

Palvelulinjaus	Toteutunut 30.6.	Tila
Keskitytään perustehtävään ja toimintavarmuuteen. Muita tehtäviä otetaan vastattavaksi harkiten vain, mikäli niistä saatava tuotto on vähintään ydintehtävistä perityn tasolla ja jo olemassa olevia resursseja tai kapasiteettia on käytettävissä.	Toiminta linjauksen mukaisesti.	Toteutuksessa
Saneerausinvestointeja korjausvelan hallitsemiseksi toteutetaan valtuustokausittain päivitettävän korjausvelkaselvityksen mukaisilla määrillä.	Korjausvelkalaskelman päivitys meneillään. Saneerausinvestointeja 2022 n. 550 000 € 30.6.2022, arvio 2,05 M€ 31.12.2022.	Toteutuksessa
Vuoto- ja hulevesien pääsyä jätevesiviemäriin vähennetään yhteistyössä ympäristöteknisen toimialan kanssa.	Selvitys käynnissä hulevesiä jätevesiviemäriin johtavista kiinteistöistä. Kajaanin Veden vuotovesitoimenpiteitä n. 90.000 €.	Toteutuksessa
Peuraniemen nykyisen jätevedenpuhdistamon tekninen käyttöikä päättyy 2020-luvun lopussa. Korvaavan täysin uuden tai osin nykyisiä rakenteita hyödyntävän, 2020-luvun loppuun mennessä käyttöön otettavan jätevedenpuhdistamon yleissuunnittelu aloitetaan 2022.	Omistajan kanta esisuunnitelmasta 21.6.2022 (KH § 145, 21.6.2022).	Ei aloitettu
Vesihuollon (talous- ja jätevesihuollon) tuotannon, jakelun ja laadunvarmistuksen ohjausta tehostetaan mitattua tietoa hyödyntämällä.	Talousveden laadun muutoksen jatkuvatoiminen mittaus viidessä pisteessä (tuotettu vesi) käyttöön 6/2022.	Toteutuksessa
Koko toiminta-alueen kattavaan vedenkulutuksen etämittaukseen ja reaaliaikaiseen laskutukseen siirrytään 2024.	Kulutusposteista/vesimittareista 72 % etäluennassa, 5 432 kpl. Arvio 31.12.2022: 85 %, 6 400 kpl.	Toteutuksessa
Taksamallia uudistetaan Vesilaitosyhdistyksen ohjeen mukaisesti niin, että aiheuttamisperiaate toteutuu nykyistä selkeämmin. Huomioidaan laskutettavan talous- ja jätevesimäärän väheneminen, hulevesien ohjaaminen pois jätevesiviemäristä ja taloudellisesti kestävä keskittyminen ydintehtäviin. Tarkoittaa mm. perusmaksujen osuuden kasvattamista ja niiden alueellisuutta.		Ei aloitettu
Riskikartoitukset päivitetään käyttäen Graniten lisäksi vesihuoltopalveluiden osalta alalle suunniteltuja järjestelmiä (WSP ja SSP). Näiden pohjalta päivitetään varautumissuunnitelma, joka yhteensovitetään kaupungin valmiussuunnitelman kanssa.	Terveysturvallisuuslain 20 §:n mukainen riskinarviointi (WSP) hyväksytty (Kainuun Ssosiaali-terveydenhuollon kuntayhtymä 29.4.2022). SSP valmistelussa.	Toteutuksessa

Sitovat tavoitteet

Selvitys tavoitteiden toteumasta ja olennaisista poikkeamista

Sitova tavoite	Tavoite 2022	Toteutunut 30.6.	Tila
Tuottovaatimus	1 200 000 euroa, joka koostuu peruspääoman korosta ja tuloutuksesta.	0 €	Toteutuu
Tilikauden ylijäämä ennen varauksia	> 700 000 euroa (tavoite; ei sitova)	1 189 650 €	Toteutuu

Toiminnalliset tavoitteet

Hyvää elämää älykkäissä kaupungissa

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoite 2022	Toteutunut 30.6.	Tila
Asiakastyytyväisyys	Kuntatekniikan palvelukyselyn vesihuollon osuuden keskiarvo parillisina vuosina, 0 - 5	4,48	Tulokset käytettävissä syksyllä 2022.	Ei tietoa ☐
Vesihuollon toimitusvarmuus	Vedenjakelun suunnittelemattomat käyttökatkokset, tuntia/asukas/vuosi	0,10	0,01	Toteutuu ☒
Sähköisen palvelun lisääminen	Vesimittarien etäluku	75 % vesimittareista etäluennassa.	72 %	Toteutuu ☒

Resurssiviisautta luontokaupungissa

Energiätehokkuus	Jätevedenpumppaamoiden energiatehokkuus optimoitu, % pumppaamoista	70 %	68,1 %	Toteutuu ☒
Ympäristöystävällinen viemäröinti ja jätevedenpuhdistus	Jätevedenpuhdistamon kuukausinäytteistä lupaehtojen mukaisia, %	> 95 %, 23/24 kpl (ympäristöluvan vaatimus 21/24 kpl)	91,7 % (11/12)	Toteutuu ☒

Tulevaisuus nuorissa

Osaajista elinvoimaa

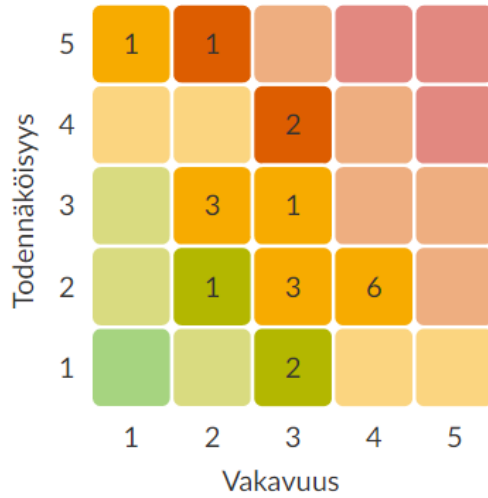
Harjoittelupaikkojen tarjoaminen tuleville osaajille	Harjoittelu- ja työssäoppimispaikkoja, htv/vuosi	1,0 htv/v	0,6 htv. Työsopimusten mukaan harjoittelujaksojen jälkeen n. 1,2 htv.	Toteutuu ☒
--	--	-----------	---	---

Riskien hallinta

20 – 25	Kriittinen tai ei siedettävissä oleva riski. Tällainen riskitekijä vaatii yleensä välittömiä toimia.
10 – 16	Merkittävä tai nopeasti toimenpiteitä vaativa riski. Yleensä tämän kaltaiselle riskille on luotava suunnitelma, jolla sitä hallitaan, esimerkiksi sen pienentämisen osalta.
4 – 9	Huomioitava tai seurattava riski. Välittömät toimenpiteet eivät ole välttämättömiä, mutta riskiä ja sen kehittymistä on seurattava.
1 – 4	Ei riskiä tai hyvin matala riski. Ei vaadi välittömiä toimenpiteitä.

Riskikartta

Kajaanin Vesi –liikelaitoksen kymmenen ensimmäistä merkittävintä riskiä

Kohde	Riski	RL ↓	Hallintatoimet	Tila	Hall. %	Toteutuneet riskit	Päivitetty	↑
Liikelaitokset > Kajaanin vesi	Kriittisten varaosien tai tarvikkeiden saatavuusongelmat.	12	2 kpl	Seurannassa	0%	2 kpl	29.06.2022	↕
Liikelaitokset > Kajaanin vesi	Hyödykehintariski: Materiaalin hinnan nousu	12	1 kpl	Seurannassa	0%	2 kpl	29.06.2022	
Liikelaitokset > Kajaanin vesi	Myyntivolyymin vähentyminen josta seuraa tulojen supistuminen.	10	2 kpl	Seurannassa	50%		21.09.2021	↕
Liikelaitokset > Kajaanin vesi	Laajennetaan vastuuta tai toiminta-aluetta ilman riittävää ennako valmistelua (Vesiosuuskunta-, vesihuoltolaitos- tai kuntafuusioiden vaikutus vastuiden lisääntymiseen, tehokkuuden heikkenemiseen sekä resurssitarpeisiin ja asiakashinnoitteluun).	9	1 kpl	Seurannassa	0%		21.09.2021	↕
Liikelaitokset > Kajaanin vesi	Yllättävät luonnonilmiöt (myrskyt ja rankkasateet).	8	1 kpl	Seurannassa	100%		07.06.2022	↕
Liikelaitokset > Kajaanin vesi	Vesilaitoksen kriittisen rakennuksen vaurioituminen tulipalossa.	8	4 kpl	Seurannassa	75%		21.09.2021	
Liikelaitokset > Kajaanin vesi	Toimintakyvyn tai palvelutason heikkeneminen puutteellisen omaisuudenhallinnan vuoksi.	8	3 kpl	Seurannassa	0%		21.09.2021	
Liikelaitokset > Kajaanin vesi	Suurten investointien rahoitusprosessissa epäonnistuminen.	8	1 kpl	Seurannassa	0%		21.09.2021	
Liikelaitokset > Kajaanin vesi	Laaja vedenjakeluhäiriö.	8	1 kpl	Seurannassa	0%		12.01.2022	
Liikelaitokset > Kajaanin vesi	Vesijohtoverkoston mikrobiologinen tai kemiallinen saastuminen.	8	1 kpl	Seurannassa	0%		21.09.2021	

Sisäinen valvonta

Valvonnan kohde	Toimenpiteet	Toteutunut 30.6.
Päätöksentekoprosessi	Vastuut selkeästi määritelty (hallintosääntö & Kajaanin Veden toimintasääntö)	Vastuut määritelty.
Henkilöstöasiat	Kaupungin henkilöstöohjelma ja sen seuranta käytössä Kehityskeskustelut pidetään vuosittain elokuun loppuun mennessä. Työyhteisötaitojen merkitystä työyhteisön toimintaan korostetaan.	Henkilöstöohjelma seurantoineen käytössä. Kehityskeskusteluista 89 % käyty 30.6.2022.
Taloussuunnittelu	Talousarvion toteutumista seurataan kuukausittain.	Kuukausittainen seuranta.
Kirjanpito ja maksuliikenne	Tehtäväkokonaisuuksien ja tehtävänjaon tarkentaminen Kajaanin Veden ja taloushallinnon välillä asiakastietojärjestelmän käyttöönoton jälkeen	Taloussihteerin työpanoksesta osa (n. 35 %) myydään talouspalveluille.
Talousraportointi	Talousraportointi johtokunnan jäsenille kuukausittain, käsittely johtoryhmässä ja johtokunnassa.	Talouden toteumaraportit kuukausittain johtokunnalle sekä läsittely johtoryhmässä ja johtokunnassa.
Omaisuuksien hallinnointi	Korjausvelan määrän lisääntyminen pyritään estämään ajantasaisten korjausvelkalaskelmien ja riittävien sekä oikein kohdennettujen saneerausinvestointien avulla.	Vesihuoltoverkosto-omaisuuden korjausvelkalaskennan päivitys käynnissä. Saneerausinvestointeja ko. laskelman mukaisesti.
Tietohallinto ja tietoturva	Tietosuojaselosteet ajan tasalla Tietohallinto- ja tietoturvaosaamisessa turvaututaan tietohallinnon ja sen alihankkijoiden resursseihin. Kajaanin Veden tarpeiden aktiivinen esille tuominen tietohallinnolle	Tietosuojaselosteita päivitetty ajan tasalle. Tärkeimpien ohjelmistojen kyberturvallisuuden tarkistuksia.
Avustusten, takausten ja vakuuksien myöntäminen	Kajaanin Vesi ei myönnä avustuksia, takauksia tai vakuuksia.	Ei avustuksia, takauksia tai vakuuksia.
Sopimushallinta	Sopimusvastuut määritetty	Määritetty.
Hankkeiden (projektien) hallinnointi	Ei omaa hanketoimintaa	Ei omia hankkeita.

Kajaanin Vesi -liikelaitos	TA 1-6	TOT 1-6	Jaksotettu	Jäljellä oleva	TOT 1-6	
1000 €	TA 2022	2022	erotus	määräraha	2021	
		2022	2022	2022	2021	
LIKEVAIHTO	7 792	3 896	3 809	-87	3 983	3 750
Valm ja keskener tuott var lis (+) ja väh (-)				0	0	
Valmistus omaan käyttöön				0	0	
Liiketoiminnan muut tuotot	5	2	6	4	-1	9
Tuet ja avustukset				0	0	
Materiaalit ja palvelut	-2 351	-1 136	-1 017	119	-1 334	-1 000
Henkilöstökulut	-1 264	-659	-584	75	-680	-603
Poistot ja arvonalentumiset	-1 982	-991	-971	20	-1 012	-1 029
Liiketoiminnan muut kulut	-106	-53	-59	-6	-47	-168
Liikelyi-/Alijäämän erät yht.	-5 700	-2 837	-2 625	212	-3 075	-2 791
LIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	2 093	1 059	1 184	125	908	960
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 200		6	6	-1 206	5
Yli-/Alijäämä Ennen sat. eriä	893	1 059	1 190	131	-297	965
Satunnaiset tuotot ja -kulut				0	0	
Yli-/Alijäämä Ennen varauksia	893	1 059	1 190	131	-297	965
Poistoeron, var, rahast. lis(-)väh(+) yht.				0	0	
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	893	1 059	1 190	131	-297	965